

Arbo-infact 8 november 2024

Gezondheidsraadadvies 2024: 'Vaccinatie van werknemers: kinkhoest': consequenties voor de bedrijfsgeneeskundige praktijk

Gezondheidsraadadvies

Eind september 2024 heeft de gezondheidsraad een advies uitgebracht over kinkhoestvaccinatie voor werknemers ([Advies Vaccinatie van werknemers: kinkhoest](#)). De Gezondheidsraad adviseert werknemers die tijdens hun werk in contact komen met jonge kinderen (tot 6 maanden oud) vaccinatie tegen kinkhoest aan te bieden. Dit ter bescherming van deze meest kwetsbare groep kinderen waarbij kinkhoest, in uitzonderlijke gevallen, zelfs kan leiden tot de dood ([Actuele cijfers kinkhoest op RIVM.nl](#)). Naast de vaccinaties voor de kinderen zelf, krijgen ook alle zwangeren sinds 2019 vanaf de 22e week een vaccinatie tegen kinkhoest aangeboden. Dit om ervoor te zorgen dat kinderen direct na hun geboorte al beschermd zijn ([Rijksvaccinatieprogramma.nl](#)). Desondanks zijn naar schatting slechts 60-65% van de pasgeborenen beschermd. Daarom blijft in het recente Gezondheidsraadadvies ([Advies Vaccinatie van werknemers: kinkhoest](#)) het in 2017 ([Gezondheidsraad 2017](#)) gegeven advies werknemers die tijdens hun werk in contact komen met jonge kinderen (tot 6 maanden oud) vaccinatie tegen kinkhoest aan te bieden gehandhaafd.

Werknemer als risicovormer

Het advies voor het vaccineren van werknemers is gebaseerd op de werknemer als risicovormer. Het gaat hierbij niet alleen om werknemers in het ziekenhuis (bijvoorbeeld op de afdelingen verloskunde, neonatologie of kindergeneeskunde), maar ook om 1^e lijns verloskundigen, werknemers in de kraamzorg, consultatiebureau-medewerkers en werknemers in de kinderopvang die met deze jonge kinderen (tot 6 maanden oud) werken ([Advies Vaccinatie van werknemers: kinkhoest](#)).

Verantwoordelijkheid

De werkgever (of inlener bij uitzendkrachten of zelfstandige) is verantwoordelijk voor zowel veilige en gezonde arbeidsomstandigheden voor werknemers als voor de bescherming van mensen met wie die werknemers in aanraking komen ([Advies Vaccinatie van werknemers: kinkhoest](#)). Vaccinatie van werknemers is een van de preventieve maatregelen in het voorkomen van beroepsgerelateerde besmettingen volgens de bio-arbeidshygiënische strategie. De werkgever dient werknemers deze mogelijkheid aan te bieden en werknemers te informeren over de voor- en nadelen van vaccinatie en niet-vaccineren (zie [Maatregelen bij het werken met biologische agentia Arboportaal](#)). De werkgever kan zich hierin laten bijstaan door de bedrijfsarts of arbodienst. De gezondheidsraad adviseert individuele werknemers de vaccinatie tegen kinkhoest ter bescherming van derden in de afwegingen rond het professionele handelen te betrekken.

[Uitvoering in de bedrijfsgeneeskundige praktijk](#)

In sectoren waar er sprake is van intensief medewerker-kind contact, is het advies dat werkgevers in de RI&E het risico op overdracht van kinkhoest naar kwetsbare kinderen (tot 6 maanden) meenemen. Het standaard nagaan van de bescherming/vaccinatiestatus -bij die specifieke groepen werknemers- kan vervolgens in het arbobeleid worden opgenomen. Hierna wordt, na (herhaalde) voorlichting, vaccinatie aangeboden. Er wordt gevaccineerd met een difterie-kinkhoest-tetanus (DKT)-vaccin, omdat er geen los kinkhoestvaccin op de markt is. Toediening van 1 dosis is voor de bescherming van medewerkers en daarmee van hun patiënten/cliënten tegen kinkhoest voldoende. Dit DKT-vaccinatieaanbod dient elke 5 jaar herhaald te worden.

[Beschikbaarheid vaccins](#)

Afgelopen voorjaar was er een tekort aan DKT-vaccins, waardoor er geadviseerd werd te prioriteren bij vaccinatie van werknemers. Gezien de huidige beschikbaarheid van vaccins en het recent gepubliceerde Gezondheidsraadadvies vervalt deze prioritering.

[Auteurs](#)

Marieke Wijffels-de Groot, Herbert de Jager (RIVM-CIb), Jaap Maas (NCvB), Margreet te Wierik, Helma Ruijs, Tjalling Leenstra (RIVM-CIb).

[Aanmelden of afmelden nieuwsbrief Arbo-infact op Beroepsziekten.nl](#)